

ZABAVA i POUKA

Bč. Lir cara Sigismunda bio je Zagrebčanin

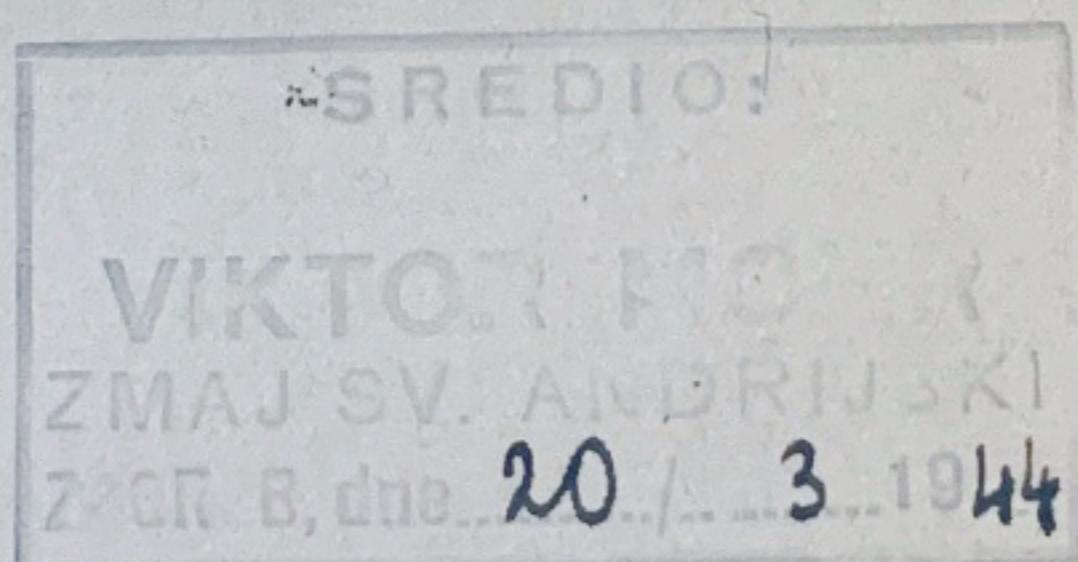
Zagreb je još prošlog stoljeća imao mnogo nadriličnika, koji su se bavili puštanjem krvi, a pravi liečnici morali su stavljati pijavice

Ne samo u Zagrebu, već i diljem kulturnih zemalja Europe nalazimo već od najstarijih vremena t. z. barbire, barberius, »berberius«, njem. »Bader«, koji su osobito po kupalištima obavljali svoju barbirsku vještinu, puštajući krv, vadjenje zubi, a ulazili i u druge kiruržke zahvate i liečenja. Takvih »barbira« bilo je u Zagrebu od najdavnijih vremena. I »barbire« cara i kralja Sigismunda bio je Zagrebčanin i pratio je kralja posvuda. I velikaši imali su svoje barbire, tako je i Juraj Zrinski pod konac XVI. stoljeća imao svog barbiera Zehukovića, kojega je nadario imanjem u ribničkom kotaru. Dašto i za takve »barbire« postojali su stanoviti propisi, i oni su morali svršiti neke »škole« ili se nisu smjeli baviti liečenjem.

Godine 1824. i to 13. srpnja izdalo je ugarsko namjestničko vijeće pod br. 17404. naredbu, kojom se je liečenje dozvoljavalo samo izpitanim i diplomiranim osobama, »dok« se je to strogo zabranjivalo t. z. barbirima. Unatoč tomu bilo je u Zagrebu u Gornjem gradu kao i na Kap托lu i u Vlaškoj ulici barbira, koji su se bavili liečenjem i kirurgijom. Protiv ovih su zagrebački kirurgi Djuro Platko, Josip Valić i Franjo Rupčić podnijeli prijavu kod zagrebačke županije. Ova je 8. svibnja 1826. pozvala magistrat grada Zagreba, da budno pazi, da se naredba namjensnog vijeća točno vrši. (Akti ark. grada Zagreba 1826. br. 1613).

Pijavice su nekad prodavali ljekarnici
Prastara je uporaba pijavica kod lieče-

nja, ali danas je već gotovo nestala. U nas je pijavica g. 1826 postala ljekarničkim predmetom. Te godine izišla je kraljevska odredba, da je pijavica ljekarnički predmet, i da ove imaju ljekarne držati u zalihi, a tako i kirurgi, koji su daleko od ljekarna. Ustanovljene su i cene sa svaku »dobru« pijavicu kroz ljetо 4 a kroz zimu 8 krajcara. Lječnici, koji su bili plaćani, imali su pijavice stavljati bolestniku siromaku bezplatno, ostalim uz naplatu od 6 krajcara. Ovu kraljevsку odredbu stvilo je namjestničko vijeće do znanja zagrebačkom magistratu 16. svibnja 1826. br. 12706. uz opazku da se to saobri svim osobama koje se bave zdravstvom. (Ark. zagreb. Akti 1826. br. 1639). — E. L.

SB